

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	22.10.2026, Narva
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Ragnar Plistkin
Ametiasutuse nimi:	Viru Ringkonnaprokuratuuri teine osakond
Kriminaalasja number:	26233001122
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	X.X., ik xxxxxxxxxxxx

Kriminaalmenetluse raames kogutud tõenditega (kannatanute X.X. ja X.X. ütlused, kahtlustatava X.X. ütlused, ambulatoorne epikriis) on leidnud kinnitust, et X.X. 16.08.2026 kella 03.50 paiku Narvas asuvas korteris olmetüli käigus kägistas oma elukaaslast X.X. kaela piirkonnast ning lõi käega näo piirkonda, tekitades eelnevalt kirjeldatud tegevusega kannatanule X.X. füüsilist valu ja kehavigastuse – hematoom kaela piirkonnas. Samuti lõi X.X. oma kasutütart X.X. käega näo piirkonda, tekitades sellise teoga viimasele füüsilist valu. Samuti X.X. 13.06.2026 Narvas asuvas korteris lõi oma elukaaslast X.X. käega näo piirkonda, tekitades viimasele sellise teoga füüsilist valu. Seega X.X. pani eelnevalt kirjeldatud tegevusega toime KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o kehalise väärkohtlemise, kui see on toime pandud lähisuhtes ja korduvalt.

Arvestades KrMS § 202 sätteid, saab kriminaalmenetluse lõpetada, kui tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur, ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud kohustuse need tasuda ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine pole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas lähtuvalt avalikust menetlushuvist või eripreventiivsest vajadusest. Avalik menetlushuvi puudub üldjuhul kuritegude puhul, kus isiku süü ei ole suur. Kuivõrd kuriteoga ei tekitatud kannatanutele raskeid kehavigastusi ega ülemääraseid füüsilisi kannatusi, siis ei saa rääkida sellest, et X.X. süü oleks suur. Seda enam X.X. on ülekuulamisel avaldanud, et tal on siiralt kahju ning ta mõistab oma teo tõsidust.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Kui inimene eksib kehtiva õiguskorra vastu nii rängalt, et tema suhtes tuleb alustada kriminaalmenetlust, järgneb üldjuhul kuriteosündmuse koosseisulise ja tõendatud teol toimepanemisele riigipoolne reageering ehk kriminaalkaristus. Samas on seadusandja jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud juhtudel ka oportuuniteediprintsiibi põhimõtet ja tema suhtes kriminaalmenetlus lõpetada. Seda eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kriminaalrepressiooni kohaldamine pole ilmselgelt vajalik. Antud printsiip on viidud seadusesse sisse paljuski eesmärgiga hoida kokku alati piiratud menetluslikku ressursi, mille tingimustes ei suuda riik võrdset tähelepanu pöörata kõigile toimepandavatele õiguserikkumistele. Seetõttu tuleks menetlusökoonoomika põhimõttest

tulenevalt menetluslikke ressursse kasutada võimalikult ratsionaalselt ja tagada seeläbi õigushüvede võimalikult ulatuslik kaitse.

Avalikust menetlushuvist on võimalik rääkida, kui eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on menetluse jätkamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas, kui isikut on kahe aasta jooksul enne uue kuriteo toimepanemist sarnase süüteo eest karistatud või on tema suhtes menetlus otstarbekuse kaalutlusel lõpetatud või isik on oma muu käitumisega tõestanud, et tema edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks, mida muul moel ei ole võimalik korraldada, on vajalik rakendada mõjutusvahendeid või karistusi. Avalik menetlushuvi on olemas ka siis, kui üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on isiku karistamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas siis, kui kuritegu on toime pandud elusfääris, mille vastu peab avalikkusel olema eriline usaldus või isiku karistamine on vajalik õiguskorra kaitsmise huvides või kuriteo tõttu kannatanul puuduvad peale kriminaalmenetluse efektiivsed õiguskaitsevahendid.

Võrreldes käesoleva kriminaalasja tehiosid avalikku menetlushuvi tingivate asjaoludega, ei esine prokuröri hinnangul kriminaalasja materjalidest nähtuvalt X.X. osas KrMS § 202 kohaldamist välistavat eri-või üldpreventiivset vajadust, mistõttu nimetatud kaalutlustel pole kriminaalmenetlusega jätkamine / karistuse kohaldamine ilmtingimata tarvilik.

Antud kuriteo eest näeb KarS § 121 lg 2 p 2, 3 ette karistusena kas rahalise karistuse või (maksimaalselt) kuni viieaastase vangistuse. Kohtueelse uurimise käigus ei ole tuvastatud karistust raskendavaid asjaolusid KarS § 58 mõttes. X.X. ei ole varem väärteo- ega kriminaalkorras karistatud. Lisaks puudub informatsioon, et X.X. oleks varem kedagi kehaliselt väärkohelnud või, et ta oleks enne või pärast talle etteheidetavaid kuritegusid pannud toime süütegusid, millest omakorda võib järeldada, et kahtlustatav on senise kriminaalmenetluses kogetu põhjal endale põhjalikult selgeks teinud, et kahtlustuses kirjeldatud käitumine kannatanu suhtes oli lubamatu ning sellist käitumist ei õigusta isegi vaimne murdumine emotsionaalse pingeseisundi laineharjal, mistõttu prokuratuuri hinnangul jääb riigi reageering kriminaalasja kohtusse saatmise kaudu sedavõrd abstraktseks, et ei võimalda tajuda kahtlustataval enda antisotsiaalse käitumise tegelikku mõju ega tagajärgi. Sedastatav on kahtlustatava soov edaspidi hoiduda peretülidest ning seadusega vastuollu mitte sattuda. Samuti on kannatanu prokurörile avaldanud, et ta ei soovi kahtlustatava karistamist ning kriminaalasja kohtusse saatmist.

Prokuratuur on seisukohal, et X.X. õiguskuulekale käitumisele suunamist on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega. Näib, et vägivaldset käitumist tingis eeskätt puudulik suhtlemisoskus ning suutmatus õigel ajal mõista peresisest dünaamikat ning suhete toimimismehhanisme. Seega kahtlustatava edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks piisab sellest, kui X.X. läbib mõjuva vestluse, mida viib läbi Viru Ringkonnaprokuratuuri II osakonna konsultant Taimi Lepiksaar. Vestlused annavad kahtlustatavale võimaluse rääkida avameelselt probleemidest, mis on seotud suhetega ning selle käigus tõusetuvate probleemidega. Samuti on konfidentsiaalsete vestluste käigus võimalik avaldada mõtteid, kuidas edaspidi hoiduda vägivaldsest käitumisest ning hoida turvalisi peresuhteid. Ühtlasi annavad vestlused võimaluse mõista teiste pereliikmete vajadusi ning tundeid ning sellest johtuvalt leida sisemist jõudu ja motivatsiooni vägivallavaba elukorralduse hoidmiseks.

X.X. kaitsja Igor Belugin esitas prokuratuurile taotluse riigi õigusabi tasu kindlaksmääramiseks 198.40 euro suuruses summas. Kuna prokuratuur lõpetab kriminaalasjas menetluse KrMS § 202 lg 7 alusel, jäävad menetluskulud X.X. kanda.

Prokurör pöörab siinkohal tähelepanu sellele, et kriminaalmenetluse lõpetamine otstarbekuse kaalutlusel ei tähenda seda, et kahtlustatav on käitunud õiguspäraselt. Prokuröri hinnangul ei saa

sellist menetluse lõpetamist käsitleda ka kui avalikkusele signaali saatmisena, et selliseid tegusid võib toime panna. Vastupidi, lõpetades menetluse KrMS § 202 alusel, asub riik seisukohale, et kahtlustatava käitumises on olemas kõik kuriteo tunnused, lihtsalt selle hukkamõistu väljendamiseks, ülekohtu heastamiseks ja kahtlustatava edaspidise õiguskuuleka käitumise tagamiseks ei ole kriminaalkaristus kõige tõhusam vahend.

Juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja 206, abiprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 26233001122 menetlus X.X. suhtes, kuna kahtlustatava süü ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.
2. **Kahtlustatavale määratud kohustuse liik ja tähtaeg:**
 - 1) KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kohustub X.X. läbima mõjuva vestluse, mida viib läbi Viru Ringkonnaprokuratuuri II osakonna konsultant Taimi Lepiksaar, kellega võtta ühendust telefonil 5887 5353. Konsultant viib läbi esmase hindamise ning määrab seejärel kindlaks vestluste arvu. X.X. kohustub osalema vestlustel konsultandi poolt ette antud arvul kordi hiljemalt 01.05.2027. Vestlused lõpetatakse konsultandi kinnituse alusel, omaalgatuslik lõpetamine ei ole lubatud.
 - 2) KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel kohustub X.X. tasuma menetluskulud, s.o kaitsjatasu 198.40 eurot, hiljemalt 15.02.2027 (vt makseinfo eraldi lehel).
 - 3) KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kriminaalmenetlus antud kriminaalasjas uuendatakse, kui X.X. paneb toime uue tahtlikku kuriteo kuni 22.04.2027 (k.a).
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: Tõkendit ei ole kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: Puuduvad.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: Andmeid ei kustutata.
6. Kriminaalmenetluse kulud: Vt määruse p 2.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 edastada kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamatult alaealise kannatanu seaduslikule esindajale/ kannatanule X.X. ja kaitsjale Igor Beluginile e-toimiku kaudu. Kahtlustatavale X.X. antakse määrus prokuratuuris allkirja vastu kätte.
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile (Wismari 7, Tallinn 15188 või e-post info@prokuratuur.ee).

Ragnar Plistkin

Mina, X.X., kinnitan, et määrus on mulle arusaadav. Olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamisega KrMS § 202 alusel. Samuti olen nõus täitma käesoleva määruse punktis 2 nimetatud kohustusi tähtaegselt. Olen teadlik sellest, et kui ma ei täida määratud tähtaja jooksul mulle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega

uuendada. Kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia sain kätte ning kriminaalmenetluse lõpetamise läbirääkimiste juurde kaitsjat ei soovi.

X.X.